

ГОТОВНІСТЬ ДИТИНИ ДО НАВЧАННЯ В ШКОЛІ

(мовний аспект)

Якщо в батьків запитати, в чому, на їхню думку, полягає підготовка до школи, багато хто з них відповість, що це означає навчити дітей читати, писати, лічити. Цим і обмежаться. Так, навички лічби, читання, письма дуже допоможуть майбутньому першокласнику, якщо тільки будуть правильно сформовані, отже, найважливіше – якість оволодіння знаннями та навичками.

І все-таки, у чому ж полягає готовність до навчання в школі? Педагоги і психологи вважають головним – сформувати в дитини готовність пізнавати, адже помічено, що в початковій школі і, насамперед, в 1 класі важче вчитися не тим дітям, в яких недостатній обсяг знань, а тим, які не вміють думати.

Традиційно виділяють три аспекти шкільної зрілості:

- інтелектуальний
- емоційний
- соціальний

Під інтелектуальною зрілістю розуміється :

- концентрація уваги дитини;
- аналітичне мислення;
- вміння відтворювати зразок
- розвиток дрібної моторики пальців рук

Емоційна зрілість розуміється як можливість тривалий час виконувати не дуже привабливе завдання.

До соціальної зрілості відноситься потреба дитини в спілкуванні з однолітками й уміння підкоряти своє поведіння законам дитячих груп, а також здатність виконувати роль учня в ситуації шкільного навчання.

Розвиток мислення тісно пов'язаний із суттєвими позитивними зрушеннями у мовленні дошкільнят. Швидко зростає словниковий запас дітей. На шостому році життя активний словник дитини має складати від 2500 до 3000 слів. Висловлювання дитини стають більш повними та точними. В п'ятирічному віці діти самостійно складають розповідь, переказують казку, що говорить про оволодіння одним з найважчих видів мовлення - монологічним мовленням. В висловлюваннях дитини з'являються складні речення (Тато дивився телевизор, а ми з мамою читали цікаву книгу). В мовленні дитини з'являються слова, що позначають якість предметів, матеріал з яких вони зроблені (паперовий літак, дерев'яний стіл). Дитина використовує синоніми та антоніми. Дитина вже правильно узгоджує іменники з іншими частинами мови. В мовленні п'ятирічних дітей з'являються присвійні прикметники (собача

лапа, заячі вуха), складова структура слів: не пропускає склади, не переставляє їх місцями. Значно покращується звуковимова. Більшість дітей вже правильно вимовляють шиплячі звуки (ш, ж, ч) та звуки р, рь. Але у деяких дітей ще можуть відмічатися заміни тих чи інших складних звуків, або спотворення їх правильної вимови.

Усім відомо, як люблять діти ставити запитання. Дорослі повинні обов'язково уважно ставитися до цього. В одних випадках треба самому відповісти, а в інших сказати: «А як думаєш ти?», «Подумай сам», «Чому ти так сказав?»

Дітей потрібно практикувати в сприйнятті навколишнього світу. Дошкільник повинен уміти розказати про предмет, порівняти його з іншими, назвати його колір, форму, величину, описати рослину, тварину, картинку. Причому робити це без допоміжних запитань, чітко, послідовно, правильно вживаючи при цьому слова.

Як вже було сказано, запорукою готовності до навчання є розвиток дрібних м'язів пальців рук, це впливає і на розвиток мовлення дитини, і на підготовку руки до письма. Яким же чином розвивати дрібну мускулатуру руки дитини?

- Розминати пальцями тісто, глину, пластилін, м'яти поролонові кульки, губку.
- Катати по черзі кожним пальцем дрібні намистинки, камінчики, кульки.

- Нанизувати намистинки, гудзички на нитки
- Зав'язувати вузли на товстій і тонкій мотузках і шнурках
- Заводити будильник, іграшки ключиком.
- Штрихувати, малювати, розфарбовувати олівцем, крейдою, фарбами, ручкою і так далі.
- Різати ножицями
- Конструювати з паперу (орігамі), в'язати
- Робити пальчикову гімнастику (пальчиковий театр) – показ
- Складати пазли
- Шнурівки
- Кулак – ребро – долоня

Отже, мовленнєва підготовка дітей до школи – особлива підготовка, що специфікою свого змісту стимулює інтелектуальну, емоційно-вольову, мотиваційну готовність дошкільнят та готовність у сфері спілкування. Вона передбачає достатню адаптацію дітей до умов шкільного навчання, до нових програмових вимог.

Вчитель-логопед:
Вдовиченко Г.П.

